

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Selvitysosa: Valtioneuvoston kanslia vastaa toimialaansa kuuluvana pääministerin avustamisesta valtioneuvoston yleisessä johtamisessa sekä hallituksen ja eduskunnan työn yhteensovittamisessa. Valtioneuvoston kanslian tehtäviin kuuluvat Suomen EU-politiikan yhteensovittaminen ja kehittäminen, valtioneuvoston viestintä ja valtionhallinnon viestinnän yhteensovittaminen sekä valtion omistajapolitiikka ja valtioneuvoston kanslian alaisten valtiomisteisten yhtiöiden omistajaohjaus. Valtioneuvoston kanslian tehtävänä on johtaa, sovittaa yhteen ja kehittää valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteistä hallintoa, sisäistä toiminnan ja talouden suunnittelua ja toimintatapoja sekä tuottaa yhteisiä palveluja ja kehittää valtioneuvoston yhteistä toimintakulttuuria. Lisäksi valtioneuvoston kanslia vastaa valtion sektoritutkimuksen tavoitteiden yhteensovittamisesta sekä taloudellisten ulkosuhteiden valmistelun ja keskeisten taloudellisia ulkosuhteita koskevien horisontaalisten asioiden yhteensovittamisesta. Valtioneuvoston kanslia turvaa kaikissa olosuhteissa pääministerin ja hallituksen toimintaedellytykset.

Valtioneuvoston kanslia hoitaa toimialansa mukaiset tehtävät voimassa olevan hallitusohjelman mukaisesti. Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman tavoitteen mukaan Suomi on vuonna 2025 uudistuva, välittävä ja turvallinen maa, jossa jokainen voi kokea olevansa tärkeä ja yhteiskunnassa vallitsee keskinäinen luottamus. Valtioneuvoston kanslia seuraa hallitusohjelman toteutumista ja huolehtii osaltaan hallitusohjelmassa mainittujen tavoitteiden toteutumisesta erityisesti säädösten sujuvuuden parantamisen, digitalisaation ja toimintatapojen uudistamisen osalta.

Hallitusohjelman kärkihankkeista ”Otetaan käyttöön kokeilukulttuuri” kuuluu valtioneuvoston kanslian vastuulle. Lisäksi hallituksen kivijalkahankkeet kestävä kehitys ja hallituksen tulevaisuustyö ovat valtioneuvoston kanslian toteutettavina.

Toimintaympäristö

100-vuotias Suomi elää muuttuvassa ja osin ennakoimattomassa toimintaympäristössä. Valtioneuvoston kanslian tehtävien kannalta keskeisiä asioita tällä hetkellä ovat Euroopan unionin ja kansallisvaltioiden ja talouden kehitys, arvojen ja asenteiden muutos sekä tiedon, demokratian ja osallistumisen tapojen moninaistuminen. Toimintaympäristöön vaikuttaa vuonna 2018 myös julkisen hallinnon toimijakentän muuttuminen erityisesti SOTE- ja maakuntauudistuksesta aiheutuen. Myös teknologioiden kehittyminen, digitaalisen toimintakulttuurin vahvistuminen sekä työn tekemiseen liittyvät murrokset heijastuvat toimintaympäristöön.

Valtioneuvoston työssä korostuu yhteensovittaminen ja kokonaisnäkemysten muodostaminen sekä keskeisten ongelmien laaja-alaisuus. Toimintakykyinen hallitus edellyttää johtamisessa parempaa kokonaiskuvaa ja vahvempaa yhteensovittamistyötä. Tarvitaan koko yhteiskunnan näkökulmasta tapahtuvaa tarkastelua ja suunnitelmallista viestintää muuttuvassa mediaympäristössä.

Päätöksenteon laadun ja hyvän hallinnon turvaamiseksi on tärkeää pyrkiä siihen, että poliittinen päätöksenteko ja valmistelu valtioneuvostossa perustuvat riittävään ja laadukkaaseen työhön. Tätä tukee oikea-aikainen, hyödynnettävissä oleva ja kokonaisvaltainen tutkimus-, ennakointi ja arviointitieto sekä tilannekuva.

Suomi on osa eurooppalaista ja pohjoismaista arvoyhteisöä. Vaikutamme aktiivisesti eurooppalaiseen ja globaaliin toimintaympäristöön. Valtioneuvoston kanslialla on keskeinen asema EU-asioiden

valmistelussa ja yhteensovittamisessa. Kattava valmistelu- ja yhteensovittamisjärjestelmä mahdollistaa koordinoitun kannanmuodostuksen ja varhaisen vaikuttamisen mahdollisuuden Suomen EU-politiikassa.

Kestävän kehityksen päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Kestävän kehityksen kansallista koordinaatiota ja toimeenpanoa sekä globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030 toimeenpanoa toteutetaan kansliassa pääministerin johdolla.

Valtion yhtiömuotoinen varallisuus on merkittävä osa kansallisvarallisuutta. Omistajapolitiikalla tavoitellaan yhteiskunnallisesti ja liiketaloudellisesti kestävää tulosta. Valtion yhtiömuotoisen varallisuuden omistajaohjauksessa tavoitellaan nykyistä aktiivisemmin omistaja-arvon kasvua sekä arvonnousun käyttämistä yhteiskunnan kannalta tärkeän yritystoiminnan synnyttämiseen.

Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutoimintojen kehittämistä jatketaan tiiviissä yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa. Toimintatapoja uudistetaan ja luodaan edellytykset yhteiselle toimintaympäristölle ja -kulttuurille.

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

- Pääministeri johtaa valtioneuvoston toimintaa ja valtioneuvoston ylin hallitus- ja hallintovalta perustuu oikea-aikaiseen, laaja-alaiseen ja perusteltuun tietoon
- Suomen tavoitteita Euroopan unionissa edistetään ennakoivasti ja aktiivisesti
- Valtion yhtiömuotoisen varallisuuden hoitamisessa tavoitellaan aktiivisesti omistaja-arvon kasvua sekä arvonnousun käyttämistä yhteiskunnan kannalta tärkeän yritystoiminnan synnyttämiseen
- Valtioneuvosto toimii yhtenäisesti, avoimesti, taloudellisesti ja laadukkaasti.

Valtioneuvoston kanslian toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

- Tuetaan pääministeriä hallituspolitiikan johtamisessa ja poikkihallinnollisten tehtävien yhteensovittamisessa
- Viestintää toteutetaan kustannustehokkaasti ja modernisti muuttuneessa mediaympäristössä
- Valtioneuvoston ja eduskunnan työn yhteensovittamiseksi laaditaan hallituksen lainsäädäntösuunnitelma
- Tulevaisuustyö ja ennakointi sekä tutkimustieto on laadukasta ja tukee päätöksentekoa valtioneuvostossa. Valmistellaan hallituksen tulevaisuusselonteko kaksivaiheisena.
- Valtioneuvoston strategista ohjausta vahvistetaan yhteisellä poikkihallinnollisella valmistelulla, tulevaisuuden ennakoinnilla sekä valtioneuvoston voimavarojen asteittaisella koonnilla
- Vahvistetaan kokeilukulttuuria Suomessa ja kehitetään kokeiluja mahdollistavaa ekosysteemiä
- Kestävän kehityksen kansallisen toimeenpano-ohjelman toteutumisen varmistaminen ja toimeenpanon ja koordinaation kehittäminen sekä laaja-alainen yhteistyö eri kumppaneiden kanssa Agenda 2030 toteuttamiseksi
- Vahvistetaan maakuvatyön vaikuttavuutta laatimalla toimintaa ohjaava strateginen suunnitelma ja selvittämällä julkisen hallinnon maakuvatyöhön osoittamat resurssit.
- Suomen kilpailukykyä, kasvua ja työllisyyttä vahvistava EU-politiikka sekä EU:ssa esille nousevien asioiden vaikutusten systemaattinen ja ennakoiva arviointi. Valmistelussa turvataan Suomen edut Iso-Britannian EU-eroproessissa sekä tulevien EU-rahoituskehysten neuvotteluissa.

- Valmistellaan Suomen EU-puheenjohtajuuskauden painopisteet ja Suomen tavoitteet sekä suunnitellaan kustannustehokkaat puheenjohtajakauden henkilöstö- ja kokousjärjestelyt
- Vahvistetaan valtion yhtiöomistuksen kokonaisraportointia ja tehostetaan valtion yhteistä omistajaohjausta
- Kasvatetaan omistaja-arvoa pitkäjänteisesti ja käytetään arvonnousua yhteiskunnan kannalta tärkeän yritystoiminnan synnyttämiseksi. Huolehditaan, että valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä yritysvastuuasioissa sekä varmistetaan molempien sukupuolien vähintään 40 prosentin edustus määräysvaltayhtiöiden hallituksissa.
- Digitalisoidaan valtioneuvoston toimintoja ja palveluita, kehitetään valtioneuvoston yhteisiä työ- ja toimintatapoja, avointa verkostomaista yhteistyötä ja tiedonkulkua sekä hyödynnetään tietoa laajasti.

Oikeuskanslerinvirasto

Oikeuskanslerinvirasto on itsenäinen virasto, jonka määrärahat ovat valtioneuvoston kanslian pääluokassa omassa luvussaan, jossa todetaan myös viraston yhteiskuntapoliittiset ja toiminnalliset tavoitteet.

Oikeuskanslerinvirasto tukee oikeuskansleria ja apulaisoikeuskansleria valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatointien lainmukaisuuden valvonnassa, tuomioistuinten, muiden viranomaisten ja muiden julkista tehtävää hoitavien laillisuusvalvonnassa sekä asianajajien toiminnan valvonnassa.

Talousarvioesitykseen liittyvät tasa-arvovaikutukset

Valtioneuvoston kanslian omassa toiminnassa ja johtamisessa korostetaan toimintatapoja, jotka tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Valtion omistajaohjauksessa täysin valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusvalinnoissa otetaan huomioon tasa-arvonäkökohdat siten, että kummankin sukupuolen osuus hallituksen jäsenistä on vähintään 40 prosenttia. Pääluokan määrärahoilla ei kuitenkaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2016—2018

	v. 2016 tilinpäätös 1000 €	v. 2017 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2018 esitys 1000 €	Muutos 2017—2018 1000 €	%
01. Hallinto	160 202	161 528	169 503	7 975	5
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	125 013	123 240	123 469	229	0
02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)	5 351	5 575	6 510	935	17
03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 000	1 000	1 000	—	0

	v. 2016 tilinpäätös 1000 €	v. 2017 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2018 esitys 1000 €	Muutos 2017—2018 1000 €	%
04. Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat (siirtomääräraha 2 v)	496	867	867	—	0
22. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (siirtomääräraha 3 v)	11 400	11 400	11 400	—	0
(23.) Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	2 000	—	—	—	0
24. Suomen EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)	—	—	6 800	6 800	0
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	14 942	19 446	19 457	11	0
10. Omistajaohjaus	5 700	5 700	5 700	—	0
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	5 700	5 700	5 700	—	0
20. Poliittisen toiminnan avustaminen	29 635	29 635	29 635	—	0
50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	29 635	29 635	29 635	—	0
30. Oikeuskanslerinvirasto	3 631	3 467	3 397	-70	-2
01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 631	3 467	3 397	-70	-2
90. Muut menot	6 314	10 800	2 270	-8 530	-79
21. Kunniamerkit (arviomääräraha)	814	700	700	—	0
26. Suomi 100 (siirtomääräraha 3 v)	5 500	10 100	800	-9 300	-92
61. Jäsenmaksut ja maksuosuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukselle (siirtomääräraha 2 v)	—	—	770	770	0
Yhteensä	205 482	211 130	210 505	-625	0

Henkilöstön kokonaismäärä

620

622

645¹

¹⁾ Valtioneuvoston kanslian henkilötyövuosiarvio on 563 henkilötyövuotta, oikeuskanslerinviraston 36 henkilötyövuotta sekä 42 erityisavustajaa ja 4 valtiosihteerä. Valtioneuvoston jäsenet eivät sisälly henkilötyövuosiin.

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 123 469 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös talousneuvostosta, ruotsinkielenlautakunnasta, arvonomilautakunnasta, lainsäädännön arviointineuvostosta tai muista vastaavista lautakunnista aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa:

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2016 toteutuma	2017 varsinainen talousarvio	2018 esitys
Bruttomenot	119 243	125 140	123 969
Bruttotulot	2 096	1 900	500
Nettomenot	117 147	123 240	123 469
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	8 371		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	16 237		

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Valtioneuvoston johtaminen ja politiikkavalmistelu	8 287 000
Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	108 897 000
Toimitilojen peruskorjausinvestoinnit	1 400 000
Turvaluokiteltujen EU-asiakirjojen sähköinen jakelu	705 000
Valtioneuvoston yhteinen asianhallintajärjestelmä	3 200 000
Valtioneuvoston yhteinen sähköinen työpöytä	980 000
Yhteensä	123 469 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Palkkaliukumasäästön VNHY-osuuden tarkistus (siirto momenteilta 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01 ja 35.01.01)	80
SM Kirkkokatu 12 muutosta aiheutuvat menot, kertaluonteisen siirron palautus (siirto momentille 26.01.01)	-582
Säästöjen VNHY-osuuden palautus (siirto momenteille 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01 ja 35.01.01)	-573
TEM Ratakadun työpaikkaruokailu, kertaluonteisen siirron palautus (siirto momentille 32.01.01)	-75
Turvaluokiteltujen EU-asiakirjojen sähköinen jakelu -hanke	705
Valtioneuvoston juhlahuoneiston (Smolna) peruskorjaus	1 400
Valtioneuvoston juhlahuoneiston peruskorjauksesta aiheutuvat ylläpito- ja vuokratkustannukset	520
Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen lopuilta osin (siirto momentilta 24.01.01)	26
Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen lopuilta osin (siirto momentilta 25.01.01)	9
Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen lopuilta osin (siirto momentilta 28.01.01)	25

Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen lopuilta osin (siirto momentilta 29.01.01)	9
Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen lopuilta osin (siirto momentilta 31.01.01)	11
Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen lopuilta osin (siirto momentilta 35.01.01)	13
Valtioneuvoston puhelunvälitystoiminnan uudelleenorganisointi (siirto momentille 24.01.01) (-1 htv)	-45
Valtioneuvoston yhteinen asianhallintajärjestelmä -hanke (v. 2017 rahoitus) (siirto momentille 28.70.20)	-3 400
Valtioneuvoston yhteinen asianhallintajärjestelmä -hanke (v. 2018 rahoitus) (siirto momentilta 28.70.20)	3 200
Valtioneuvoston yhteinen sähköinen työpöytä (v. 2017 rahoitus) (siirto momentille 28.70.20)	-1 060
Valtioneuvoston yhteinen sähköinen työpöytä (v. 2018 rahoitus) (siirto momentilta 28.70.20)	980
Valtioneuvoston yhteisen verkkojulkaisualustan jatkuvan palvelun hallinta (siirto momentilta 26.01.01)	65
Valtioneuvoston yhteiset valmiuspuhelimet, kertalisäyksen poisto	-14
Hankinnasta maksuun -säästö (HO 2015)	-85
Kirjanpidon keskittäminen (HO 2015)	-34
Palkkaliukumasäästö	-73
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-15
Toimintamenojen tuottavuussäästö	-148
Toimintameno säästö (HO 2015)	-720
Työajan pidentäminen (Kiky)	-30
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-50
Vuokrien indeksikorotus	131
Vuokrien indeksikorotusta vastaava säästö	-41
Yhteensä	229

2018 talousarvio	123 469 000
2017 talousarvio	123 240 000
2016 tilinpäätös	125 013 000

02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 510 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ministereiden, poliittisten valtiosihteerien ja ministereiden erityisavustajien palkkausmenoihin.

Selvitysosa: Momentilta maksetaan ministereiden palkkio (laki valtioneuvoston jäsenille maksettavista palkkioista ja korvauksista 1096/2006), poliittisten valtiosihteerien ja ministerien erityisavustajien palkat sivukuluineen. Henkilöstön määrä momentilla on 63, josta 17 valtioneuvoston jäsentä, 4 valtiosihteeriä ja 42 erityisavustajaa.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Ministereiden ja erityisavustajien määrän lisäys	935
Yhteensä	935

2018 talousarvio	6 510 000
2017 talousarvio	5 575 000
2016 tilinpäätös	5 351 173

03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen
- 2) eräissä tapauksissa tiettyjen päivärahojen maksamiseen sellaisille kansallisille asiantuntijoille, joille Euroopan unioni ei maksa korvauksia.
- 3) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen valtioneuvoston kansliaan Euroopan unionia koskevien valtioneuvoston horisontaalisten asioiden hoitamiseen liittyviin tehtäviin.

Selvitysosa: Momentin varsinainen käyttötarkoitus on Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot. Hallinnonalat voivat täydentää soveltuvista toimintamäärärahoistaan kansallisten asiantuntijoiden rahoittamista, jos keskitetty rahoitus ei riitä kattamaan kaikkia tarpeellisina pidettyjen asiantuntijoiden kustannuksia.

Momentilta voidaan myös määräaikaisesti palkata valtioneuvoston kansliaan kolmea henkilötyövuotta vastaavasti henkilöstöä Euroopan unionia koskevien valtioneuvoston horisontaalisten asioiden hoitamiseen liittyviin tehtäviin. Tehtävät ovat keskeisiä Suomen EU-vaikuttamisen turvaamiseksi.

2018 talousarvio	1 000 000
2017 talousarvio	1 000 000
2016 tilinpäätös	1 000 000

04. Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 867 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) pääministerin ja muiden kansliassa toimivien ministereiden sekä heitä välittömästi avustavien henkilöiden ja turvamiesten matkoista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) pääministerin ja muiden valtioneuvoston kansliassa toimivien ministereiden valtiosihteerien ja erityisavustajien valtioneuvoston kanslian toimialaan kohdistuvista matkoista aiheutuvien menojen maksamiseen

3) Eurooppa-neuvoston kokouksista aiheutuvien menojen maksamiseen

4) pääministerin ja muiden valtioneuvoston kansliassa toimivien ministereiden valtioneuvoston kanslian toimialasta johtuvaan vieraanvaraisuuteen.

Selvitysosa: Momentin matkamenoihin kohdistuvat Euroopan unionin neuvoston myöntämät korvaukset tuloutetaan tälle momentille. Tulokertymäksi arvioidaan 350 000 euroa.

2018 talousarvio	867 000
2017 talousarvio	867 000
2016 tilinpäätös	495 789

22. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtioneuvoston ja sen ministeriöiden selvitys- ja tutkimustoimintaan
- 2) selvitys- ja tutkimustoiminnasta sekä kokeilutoiminnan koordinaatiosta aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen
- 3) valtionavustusten maksamiseen tutkimuslaitoksille, yliopistoille ja muille vastaaville tutkimustoimintaa harjoittaville yhteisöille.

Määrärahaa saa käyttää enintään yhdeksää henkilötyövuotta vastaavan valtioneuvoston kanslian henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen, josta enintään kolme henkilötyövuotta hallituksen strategisia tavoitteita edistävän kokeilutoiminnan koordinointiin. Määrärahaa saa käyttää myös määräaikaisen enintään 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen valtion virastoissa ja laitoksissa.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Momentille saa nettobudjetoida virastolle työnantajana maksetut tulot.

Selvitysosa: Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan sisällölliset painopisteet sekä hankkeiden valmistelu- ja ohjausvastuut määritellään vuosittain valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelmassa. Suunnitelmalla ohjataan selvitys- ja tutkimustoimintaa hallituksen valitsemille horisontaalisille painopistealueille, jotka vastaavat hallituksen ja sen ministeriöiden toiminnan tietotarpeisiin. Selvitys- ja tutkimustoiminnalla vahvistetaan hallituksen ja sen ministeriöiden päätöksenteon tietopohjaa, tietoon perustuvaa toimintapolitiikkaa ja strategista kokonaisnäkemystä.

Momentin määrärahasta arvioidaan käytettävän kokeilutoiminnan koordinaatioon 200 000 euroa.

2018 talousarvio	11 400 000
2017 talousarvio	11 400 000
2016 tilinpäätös	11 400 000

(23.) *Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

2016 tilinpäätös	2 000 000
------------------	-----------

24. *Suomen EU-puheenjohtajuus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Suomen EU-puheenjohtajuuden johdosta välttämättömän enintään 50 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen lisähenkilöstön palkkausmenoihin ja korvauksiin sekä EU-puheenjohtajuuskauden valmistelun kannalta muihin välttämättömiin kulutusmenoihin
- 2) puheenjohtajuuskaudella järjestettävien kokouksien ja muiden niitä vastaavien EU-puheenjohtajuuteen välittömästi liittyvien tilaisuuksien suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuviin menoihin.

Käyttösuunnitelma (euroa)

1. Palkkaus- ja muut kulutusmenot	6 300 000
2. Kokouksista aiheutuvat menot	500 000
Yhteensä	6 800 000

Selvitysosa: Suomi toimii Euroopan unionin puheenjohtajamaana 1.7.–31.12.2019. Määrärahasta maksetaan keskitetysti puheenjohtajuudesta ja siihen valmistautumisesta aiheutuvat menot, kuten henkilöstö-, koulutus- ja valmennusmenot, matkat sekä EU-puheenjohtajakautteen liittyvien kokousten ja muiden tilaisuuksien järjestelyjen suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvat menot.

2018 talousarvio	6 800 000
------------------	-----------

29. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 457 000 euroa.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Valtori (siirto momentilta 28.01.29)	11
Yhteensä	11

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2018 talousarvio	19 457 000
2017 talousarvio	19 446 000
2016 tilinpäätös	14 941 894

10. Omistajaohjaus

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) niiden osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtioenemmistöisten yhtiöiden tai valtion osakkuusyhtiöiden osakeannissa taikka uusia valtio-omisteisia yhtiöitä perustettaessa
- 2) muiden omistus- ja yritysjärjestelyistä aiheutuvien menojen sekä valtion osakemyynneihin ja omistajaohjaukseen liittyvien, muiden kuin toimintamenomomentille kuuluvien menojen maksamiseen
- 3) osakeyhtiölain (624/2006) 10 luvussa tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien, kuten vaihtovelkakirjalainojen, merkitsemiseen tai johdannaisopimuksista aiheutuvien välittömien menojen maksamiseen. Jos merkintä perustuu lainaan, osakkeiksi muutettavissa oleva laina saa olla vakuudeton.

Selvitysosa: Omistus- ja yritysjärjestelyistä ja osakemyynneistä aiheutuvia tai niihin liittyviä menoja ovat järjestelyistä ja toimenpiteistä sekä niiden valmistelusta aiheutuvien kustannusten lisäksi sellaiset kauppahinnan osittaiset palautukset, jotka perustuvat kauppakirjassa oleviin hinnantarkistusta tai myyjän maksettavaksi tulevia korvauksia koskeviin sopimusehtoihin. Omistajaohjaukseen liittyviä menoja ovat osakkeiden ja arvo-osuuksien hallinnointikustannukset, valtion tarvitsemien neuvonantaja- ja koulutuspalvelujen kustannukset, hallitusjäsenten rekrytointiin ja koulutukseen liittyvät kustannukset, omistajaohjauksen toimiala- ja yritysjärjestelyosaamisen ylläpitämiseen liittyvät kustannukset sekä omistajaohjauksen kansainväliseen yhteistyöhön ja omistajien keskinäiseen yhteistyöhön liittyvät kustannukset.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2018 talousarvio	5 700 000
2017 talousarvio	5 700 000

2016 tilinpäätös

5 700 000

20. Poliittisen toiminnan avustaminen

Selvitysosa: Valtiovalta kuuluu perustuslain mukaan kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Puolueilla on Suomen poliittisessa järjestelmässä vakiintunut asema. Johtuen puolueiden merkittävästä asemasta valtiollisessa toiminnassa on niiden asemasta ja puolue toiminnan tukemiseen tarkoitettun määrärahan jakamisesta säädetty puoluelaila. Puoluerahoitus sisältää yleisen tuen puolueiden toimintaan sekä tuen puolueiden tiedotustoimintaan ja viestintään.

50. Puolue toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 29 635 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissä määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta 29 486 825 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Määrärahasta saa käyttää 148 175 euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan ja tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

2018 talousarvio	29 635 000
2017 talousarvio	29 635 000
2016 tilinpäätös	29 635 000

30. Oikeuskanslerinvirasto

Selvitysosa: Oikeuskansleri seuraa, että asiat ratkaistaan valtioneuvostossa laillista järjestystä ja voimassa olevia säännöksiä noudattaen. Valvonnassa tarkastetaan yleisistuntojen ja tasavallan presidentin istuntojen esittelylistat ennakolta siten, että havaitut virheet voidaan korjata. Tavoitteena on, että valvonta ei sinänsä hidasta tai hankaloita valtioneuvoston toimintaa. Viikoittain tarkastetaan kaikki lista-asiat. Vuonna 2016 tarkastettiin 2 074 lista-asiaa. Kanteluasioiden osalta tavoitteena on käsitellä asiat mahdollisimman nopeasti ja antaa oikeita, asianmukaisesti perusteltuja ja laadukkaita ratkaisuja. Vuosittain pyritään ratkaisemaan vähintään sama määrä asioita kuin mitä on saapunut.

Kanteluasiat

	2016 toteutuma	2017 arvio	2018 arvio
saapuneet	1 987	2 200	2 200
ratkaistut	1 963	2 200	2 200

Saapuneiden kanteluiden määrissä on ollut suurta vuosittaista vaihtelua. Vuonna 2016 kanteluasioiden käsittelyajan mediaani oli 3,5 viikkoa ja keskiarvo 10,2 viikkoa. Vuonna 2016 ns. seuraamusratkaisujen osuus on ollut 15 % selvittämistoimia edellyttäenistä kanteluasioista.

Omat aloitteet ja tarkastukset

	2016 toteutuma	2017 arvio	2018 arvio
aloitteet	9	15	15
tarkastukset	13	10	30

Omista aloitteista ja tarkastus- ja tutustumiskäynneistä aiheutui vuonna 2016 yhteensä 8 seuraamusta.

	2016 toteutuma	2017 arvio	2018 arvio
Rangaistustuomioiden tarkastus	4 170	5 000	5 000

Oikeusrekisterikeskus lähettää annettujen ohjeiden mukaisesti muodostuvan otoksen rangaistustuomioista tarkastettavaksi. Rangaistustuomioiden tarkastuksen perusteella pantiin vuonna 2016 vireille 36 asiaa.

Asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien valvonta

	2016 toteutuma	2017 arvio	2018 arvio
saapuneet	754	800	800
tutkitut	737	800	800

01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 397 000 euroa.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Palkkaliukumasäästö	-13
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-1
Toimintamenojen tuottavuussäästö	-18
Toimintameno säästö (HO 2015)	-30
Työajan pidentäminen (Kiky)	-3
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-5
Vuokrien indeksikorotus	1
Vuokrien indeksikorotusta vastaava säästö	-1

Yhteensä	-70
-----------------	-----

2018 talousarvio	3 397 000
2017 talousarvio	3 467 000
2016 tilinpäätös	3 631 000

90. Muut menot

21. Kunniamerkit (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaamiseen.

2018 talousarvio	700 000
2017 talousarvio	700 000
2016 tilinpäätös	813 899

26. Suomi 100 (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden ja vuoden 1918 muistovuoden valmistelun edellyttämän enintään kolmen henkilötyövuoden palkkaus- ja muihin kuluihin
- 2) hankintoihin tai harkinnanvaraisten valtionavustuksien maksamiseen kuluista, jotka aiheutuvat juhlavuoden ja muistovuoden 1918 suunnittelusta ja toteutuksesta.

Momentin määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden suunnittelu, toteutus ja järjestelyt suhteutetaan juhlavuoden arvoon ja merkitykseen. Momentilta on osoitettu vuosina 2013–2018 määrärahoja juhlavuoden suunnitteluun ja valtakunnalliseen yhteiseen toteutukseen yhteensä 19 100 000 euroa. Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuodesta aiheutuviin menoihin on vuonna 2018 varattu 200 000 euroa.

Määrärahaa on lisäksi tarkoitus käyttää 600 000 euroa Suomen sisällissodan 1918 muistovuoden järjestelyihin. Muistovuosi on yhteiskunnallisesti erityisen merkittävä, ja sen aikana tuodaan esille yhteiskunnan eheyden tärkeyttä. Valmistelussa ja toteutuksessa hyödynnetään Suomen itsenäisyyden 100-vuotishankkeen aikana syntyntä tietoa ja verkostoja.

Muistovuoden aikana valtioneuvoston kanslia osallistuu valtakunnallisesti sisällissotaa koskevien muisto- ja keskustelutilaisuuksien järjestämiseen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, koostaa ja julkaisee tietoa vuoden 1918 tapahtumista sekä kokoaa ja koordinoi sisällissodan muistamiseen liittyvää ohjelmaa. Muistovuosi 1918 -hankkeeseen yhdistetään Suomen lipun satavuotisjuhlaan 25.5.liittyvät toimet.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2018	Yhteensä vuodesta 2018 lähtien
Ennen vuotta 2018 tehdyt sitoumukset	150	150
Menot yhteensä	150	150

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Muistovuoden 1918 järjestäminen	600
Suomen 100-vuotisjuhluvuoden päättyminen	-9 900
Yhteensä	-9 300

2018 talousarvio	800 000
2017 talousarvio	10 100 000
2016 tilinpäätös	5 500 000

61. Jäsenmaksut ja maksuosuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuselle (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 770 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksesta annetun lain 12 §:n mukaisten jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja vastaavien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen päätehtäviä ovat tutkimus ja analyysi, koulutus ja harjoitukset, doktriinin ja konseptien kehittäminen, parhaiden käytäntöjen jakaminen, yhteistyötapojen ja -mahdollisuuksien identifiointi sekä tiedon tuottaminen EU:n hybridiuhkiin vastaamista koskevan päätöksenteon tueksi. Momentilta maksetaan Suomen maksuosuus hybridiosaamiskeskusten toiminnasta.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Suomen maksuosuus Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuselle	770
Yhteensä	770

2018 talousarvio

770 000